

Ikt. sz.: KUB-41/38-3/2018.

KUB-13/2018. sz. ülés
(KUB-13/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2018. december 13-án, csütörtökön 9 óra 17 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a magyar-amerikai kapcsolatokról</i>	5
<i>Őexc. David B. Cornstein tájékoztatója</i>	7
<i>Magyar Levente tájékoztatója</i>	11

Napirendi javaslat

1. Nagykövetjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Zárt ülés!)

Előterjesztő:

Balogh István, a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkára

2. Tájékoztató a magyar-amerikai kapcsolatokról

Előterjesztők:

Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára
Őexc. David B. Cornstein, az Amerikai Egyesült Államok nagykövete

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Németh Zsolt** (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke
Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)
Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz)
Nacsa Lőrinc (KDNP)
Gyöngyösi Márton (Jobbik)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs
Csizi Réka bizottsági munkatárs
Gódor Szilvia ügyintéző-titkárnő

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Balogh István helyettes államtitkár (Külgazdasági és
Külügyminisztérium)
Magyar Levente államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
Óexc. David B. Cornstein, az Amerikai Egyesült Államok nagykövete

Megjelent

Ungár Péter (LMP) országgyűlési képviselő
Dr. Szél Bernadett (független) országgyűlési képviselő
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 17 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Jó reggelt kívánok! Megállapítom a határozatképességünket.

A napirendet megküldtük. Van-e a napirenddel kapcsolatban bárkinek kérdése? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, felteszem szavazásra a napirendet. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogatjuk, köszönöm szépen.

Ungár Péter képviselő úr az LMP színeiben? *(Ungár Péter: Így van, még mindig.)* Részt kíván venni az ülésen. Ki támogatja, hogy részt vegyen az ülésen? *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogatjuk. Köszönjük szépen.

A zárt ülés kapcsán köszöntöm Balogh István urat, a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkárát. Mivel kezdeményezi a zárt ülés megtartását, kérem, hogy nevezze meg a védendő közérdeket.

DR. BALOGH ISTVÁN helyettes államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Jó napot kívánok! Köszönöm szépen, elnök úr. Magyarország külügyi és nemzetbiztonsági érdekeinek védelme miatt kezdeményezem a zárt ülés megtartását.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Felteszem szavazásra. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Ezt is egyhangúlag elfogadta a bizottság. Köszönöm szépen.

(A bizottság a továbbiakban, 9 óra 18 perctől 9 óra 45 percig zárt ülésen folytatta munkáját. Az ott elhangzottakat külön jegyzőkönyv tartalmazza. Szünet 9.45-10.03 - A szünetben Bartos Mónika távozott az ülésről.)

Tájékoztató a magyar-amerikai kapcsolatokról

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Nagy tisztelettel köszöntöm a vendégeinket a második napirendi pont keretében. Köszöntöm David Cornstein nagykövet urat. Have you got your headphones over there? Is there any headphones over there? *(David B. Cornstein nemet int.)* Akkor ezt vigyük oda! Szeretném köszönteni Magyar Levente államtitkár urat is. Köszönöm neki is, hogy elfogadta a meghívásunkat.

Tisztelt Bizottság! A napirendi pontunk címe "Tájékoztató a magyar-amerikai kapcsolatokról". Az ülés lebonyolításával kapcsolatban szeretném jelezni, hogy nagykövet úrral megállapodtunk abban, hogy a bevezető előadásokat követően a sajtó számára zárt ülést rendelék el. Szeretném röviden indokolni. Magyarország külügyi és nemzetközi kapcsolatai védelme érdekében kezdeményezem majd a zárt ülés megtartását. Erről szavaznunk kell. Felteszem szavazásra. Ki támogatja ezt? *(Szavazás.)* Hat igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Egy tartózkodással a bizottság elfogadta.

Tisztelt Bizottság! Nem bizottsági tag képviselő szeretne részt venni az ülésen. Szél Bernadett képviselő asszonyt köszöntöm. Felteszem szavazásra. Ki támogatja, hogy Szél Bernadett képviselő asszony is szót kapjon? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ezt is egyhangúlag elfogadtuk.

Szeretném felhívni a figyelmet, hogy a minősített adatot megismerő jelenlévő személyeknek titoktartási kötelezettségük van.

Tisztelt Bizottság! A magyar-amerikai kapcsolatok jelentőségéről, azt gondolom, nem kell komolyan és túl sokat beszélnem, de mégis azt a kérdést hadd tegyem fel röviden, hogy miért tartottam fontosnak, hogy napirendre tűzzük a magyar-

amerikai kapcsolatok kérdését, illetve Cornstein nagykövet úr meghallgatását. Először is azért gondolom ezt fontosnak, mert a világrend átalakulóban van. New world order is coming into existence. Kulcsfontosságú, hogy ez milyen lesz, mennyire változik meg és mi lesz ebben az Egyesült Államok szerepe. Úgy vélem, hogy odébb van még az, amikor arról beszélhetünk, hogy létrejön egy több pólusú világrend, de a folyamat nyomait mindenképpen érzékeljük. Azt is látjuk, hogy egyre élesebb vita és verseny kezd kialakulni az Egyesült Államok és Kína között. Tehát ebben az új világrendben, azt gondolom, a legfontosabb az, hogy rendezetten menjen végbe az átalakulási folyamat, amennyiben végbemegy és azt a rendet, amit az elmúlt évtizedekben az egypólusú világrend az Amerikai Egyesült Államok vezetésével meg tudott teremteni, azt a rendezettséget fenn tudjuk tartani az elkövetkezendő időben.

Másodszor ami az Egyesült Államokat illeti, nagyon sok kifogás és kritika született az elmúlt időszakban az új elnökkel kapcsolatban. Kiszámíthatatlanabbá vált-e az Egyesült Államok, mondhatjuk-e azt, hogy kiszámíthatatlanabb ma az Egyesült Államok, mint pár évvel ezelőtt? Ezzel kapcsolatban arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy Donald Trump fontosnak tartotta megfogalmazni azt, hogy mi a célja. To make America great again. Így hangzik a legfontosabb célkitűzése Donald Trumpnak. Úgy látom, hogy az Egyesült Államok gazdasága az elmúlt időszakban felpörgött és úgy látom, hogy nagyon sok vonatkozásban Amerika pozíciói igenis megerősödtek az elmúlt közel két esztendőben. Hadd utaljak itt egy nagyon fontos külpolitikai eredményre is: a NAFTA újratárgyalása mindenképpen egy kulcsfontosságú siker e tekintetben.

Mi európaiak vagyunk itt, a teremben néhány kivételtől eltekintve. Számunkra kulcsfontosságú az Egyesült Államokkal való együttműködésünk a biztonságunk tekintetében. Ezért is tartottam fontosnak, hogy a NATO-nagykövetek jelen legyenek ezen az ülésen és szeretném köszönteni a NATO-nagyköveteket, mindegyikőjüket. Köszönöm, hogy elfogadták a meghívásomat. Úgy gondolom, hogy ez ebben a körben még talán nem következett be, ezt a magunk számára is jegyezzük meg.

A régiónk számára is kulcsfontosságú Amerika új politikai vonalvezetése, hiszen a Három Tenger melletti egyértelmű elkötelezettség, amit Donald Trump Varsóban tavaly nyáron kifejtett, teljesen egyértelműen összevág azzal a külpolitikai törekvéssel, ami a térségünk országait jellemzi.

Nagyon nagy hangsúlyt fektet az ukrainai helyzet stabilizálására is az Egyesült Államok. Ez nekünk is kulcsfontosságú kérdés. Nekünk nem bilaterális vitánk van Ukrajnával, hanem szeretnénk, ha Ukrajnában a jogállamiság és a stabilitás feltételei fennmaradnának és ennek a kárpátaljai magyarság is haszonélvezője lehetne.

Végül: nekünk, magyaroknak van egy nagyon fontos okunk, hogy napirendre tűzzük ezt a kérdést, mégpedig az, hogy a nagykövet úr, David Cornstein megérkezett Budapestre a nyár folyamán. Nagyon örülünk annak, hogy végre megérkezett nagykövet úr Budapestre. Az Egyesült Államok meg tudja várakoztatni a szövetségeseit a nagykövetek kiküldésével, de elmondhatjuk talán azt, hogy mióta megérkezett a nagykövet úr, félév alatt nyugalmat hozott a magyar-amerikai kapcsolatban. Az, hogy ő nyugalmat hozott a magyar-amerikai kapcsolatban, minket derűlátással tölt el az elkövetkezendő évekre vonatkozóan. Ezért köszönjük neki, hogy elhozta ezt a nyugalmat és sok erőt kívánunk a további munkájához.

Vannak nyilvánvalóan már eredményei is, vannak talán kudarcai is. Örömmel hallgatnám, ha elmondaná erről a véleményét, de mindenképpen derűlátóak vagyunk a DCA, tehát a Defense Cooperation Agreement tekintetében és mindenképpen derűlátóak vagyunk az energetikai együttműködés vonatkozásában, kulcsfontosságú területek számunkra.

Tisztelt Bizottság! Röviden ennyit szerettem volna mondani. Most pedig az lenne az eljárásunk, hogy megadnám a szót a nagykövet úrnak, ezt követően megadnám a szót röviden államtitkár úrnak, utána pedig rövid időre elbúcsúznánk a sajtó képviselőitől. Nagykövet úr, parancsoljon, öné a szó!

Óexc. David B. Cornstein tájékoztatója

DAVID B. CORNSTEIN nagykövet: *(A szinkrontolmács hangja nem hallható.)*
 Good morning all and chairman members of the foreign affairs committee, the sitting watch guess. First of all thank you for the kind words that you held about me. Thank you for asking me to speak to you today. It is an honor to continue the tradition of US ambassador... *(A továbbiakban a jegyzőkönyv a szinkrontolmács szavait rögzíti.)*
 ...folytathatom azt a hagyományt, hogy a mindenkori hivatalban lévő amerikai nagykövet e tiszteletre méltó csoport előtt beszélhet.

Amikor 2013-ban először jártam Magyarországon, egyébként akkor találkoztam először Orbán Viktorral is, mint mindenkit, aki Budapestre látogat, engem is lenyűgözött ennek az épületnek a szépsége. Soha nem gondoltam volna, hogy eltelik öt év és én ugyanebben a csodálatosan szép épületben az Amerikai Egyesült Államok Budapestre akkreditált nagyköveteként fogok beszélni. Mi minden változhat meg öt év alatt! Azonban van valami, ami nem változott az évek során, ez pedig az amerikai-magyar kapcsolatok erőssége, országainkat mélyen gyökerező viszony fűzi össze. Mint minden hosszú távú kapcsolatban, a miénkben is vannak hullámvölgyek, hullámhegyek, de mint minden más egészséges kapcsolatban, úrrá tudtunk lenni ezeken a véleménykülönbségeken és erősebbek lettünk, közelebb kerültünk egymáshoz az őszinte és tiszteletteljes párbeszéd által. Azt gondolom, hogy bármely jó kapcsolatnak ez a kulcsa. A barátok közötti kommunikációnak a kapcsolat erősségét kell tükröznie, nyitottnak kell lennie, rendszeresnek kell lennie, tiszteletteljesnek kell lennie, és én azt gondolom, hogy mi erre törekedtünk az elmúlt év során. Nagyon büszke vagyok arra, hogy magasabb szintre sikerült emelnünk az országaink közötti dialógust. Mindössze egy órával az után, hogy beiktattak magyarországi nagykövetként, a magyar külügyminiszter, Szijjártó Péter találkozott amerikai partnerével, Pompeo amerikai külügyminiszterrel Washingtonban. Én javasoltam barátomnak, Trump elnöknek, hogy felhívja Orbán Viktor miniszterelnököt és gratuláljon neki választási győzelméhez. A közelmúltban pedig Perry energiaügyi miniszter látogatott Budapestre és kíséretemben találkozott Orbán miniszterelnök úrral és Szijjártó Péter miniszterrel. Ez volt az első kormány szintű látogatás az Egyesült Államokból 2011 óta. Na, az ilyen típusú kommunikációra lenne szükség az országaink között.

A sok-sok év alatt, amit üzletemberként, jótékony emberbarátként és közszolgaként eltöltöttem, számos szoros és gyümölcsöző kapcsolatot volt szerencsém megélni. Egyetlenegyét sem tudnék említeni, amelyben alkalmanként ne lett volna véleménykülönbség. Mikor azt gondoltam, hogy a barátaim hibát követnek el, mindig kötelességemnek éreztem, hogy szóljak: hát, szerintem most nem jó döntést hoztál. Mert a barátok így tesznek, vigyáznak egymásra. Az én vezetésem alatt az amerikai nagykövetség ugyanezt teszi. Például elmondhatom, hogy egyáltalán nem csináltunk titkot abból, hogy a CEU távozása rossz Magyarország számára. Ennek a vitának a megoldása volt az egyik legfontosabb prioritásom és elmondhatom, hogy a magyar kormányzati partnereimmel minden szinten folytatott napi beszélgetéseinknek volt része. Őszintén szomorú vagyok, hogy a CEU elmegy. De azt is világossá tettük, hogy az orosz fegyverkereskedők Oroszországnak való kiadása az Egyesült Államok helyett a rendészeti együttműködésünk és a globális biztonság szempontjából nem egészséges. Nem értettünk egyet ezekkel a döntésekkel és ennek hangot is adtunk.

Ezek persze nem fogják könnyíteni az USA és Magyarország közötti kapcsolatok továbbfejlesztését, sőt sokkal megnehezítik. Úgy gondolom, most a kialakuló fenyegetéseket látva még inkább, mint bármikor máskor, hogy biztosítanunk kell, hogy a szövetségünk, barátságunk erősebb legyen. Ezért kértem, hogy Magyarországra jöhessenek nagykövetnek. Izgatottan vártam, hogy megújuljon, frissüljön a kapcsolat a kormányaink között. A két ország történelme között több jelentős közös pont van. Szövetségesek vagyunk. Számos közös érdekünk van és szeretnénk ezeket közösen érvényesíteni és ezáltal erősebbé tenni viszonyunkat mindkét ország javára. Ám ezt nem tudjuk megtenni a diplomácia és a bizalom nélkül.

Két évvel ezelőtt az elődöm e testület előtt a NATO-szövetségünk maradátságáról és rugalmasságáról beszélt. Most két évvel később Oroszország az, aki azon dolgozik, hogy próbára tegye a világtörténelem legsikeresebb szövetségének állhatatosságát. Oroszország jobban, mint bármikor a korábbiakban tesztelgeti, kószolgatja a Nyugatot. Kína is agresszíven működik Közép-Európában. Ezek olyan kihívások, amelyekkel a szövetségünk meg tudna birkózni, de csak akkor, ha erők maradunk, sorrendet állítunk fel a szövetségben és fenntartjuk az egységünket.

Ukrajna. Az egyik legfontosabb kihívásunk ma Ukrajnában van. Oroszországnak az a szándéka, hogy aláaknázza, aláassa Ukrajna nemzeti szuverenitását és területi épségét. Oroszország legutóbbi indokolatlan támadásával ukrán haditengerészeti eszközök ellen a Fekete-tengeren, a konfliktus igen nagymértékben eszkalálódott. Oroszország ellenséges szándéka egyértelmű. Az Egyesült Államok pedig világosan értésre adta, hogy hajlíthatatlanul támogatjuk Ukrajnát, elköteleztük magunkat egy stabil, egy prosperáló, demokratikus és szabad Ukrajna mellett. Támogatjuk Ukrajnát, amikor szembeszáll az orosz agresszióval, amikor reformokat vezet be a jólét, a biztonság és a jogállam növelése érdekében. Létfonosságú, hogy a NATO támogassa Ukrajnát a nyugati törekvéseiben.

Ez különösképp fontos Magyarország számára tekintettel az ország földrajzi helyzetére. Ukrajna jelenleg háborúban áll, 2014 óta több mint tízezer ukrán, ukrainai halt meg az orosz agresszió következtében, több mint 1,6 millió ember menekült el az otthonából. Ez a háború egy Magyarországgal határos országban zajlik, a NATO küszöbén. Nem most alkalmas az idő arra, hogy a NATO abbahagyja az együttműködést Ukrajnával. A NATO nem olyan szervezet, amelyet azért hoztak létre, hogy etnikai kisebbségekkel, nyelvekkel vagy iskolákkal kapcsolatos vitákban közvetítsen. Ezeket a vitákat behozni a NATO-ba gyengíti azt és ezzel gyengíti Magyarország biztonságát. Ismerjük és tiszteletben tartjuk a rendkívül fontos aggodalmakat Magyarország részéről Ukrajna oktatási politikájával kapcsolatban és szóba is hozzuk ezeket az ukrán kormánynak. Azt akarjuk, hogy mindkét fél hamarosan megoldásra jusson, az Egyesült Államok azon dolgozik, hogy fennmaradjon a párbeszéd Magyarország és Ukrajna között annak érdekében, hogy a két ország sorra vehesse a nézetkülönbségeit. Azonban határozottan úgy érezzük, hogy a NATO-szövetségesekként az ukrán reformok támogatásának a legjobb módja a tárgyalásos módszer Ukrajnával, nem pedig az ukrán-NATO-kapcsolatok blokkolása. Ukrajna és a NATO közötti kapcsolatok minden ukrán állampolgárnak segítenek, köztük a kisebbségi magyaroknak is. Mindig a tágabb képet kell szem előtt tartanunk. Putyint nem érdekli a nemzeti szuverenitás. Ő a neoimperializmusban gondolkodik. Ha Ukrajna elesik, akkor Magyarország kerül az orosz agresszió frontvonalába.

A DCA, a katonai együttműködés, beszerzés. Ami a közös biztonságunkat illeti, szeretnénk röviden foglalkozni a védelmi kapcsolatokkal. A mi védelmi minisztériumunk és a Magyar Honvédség közötti együttműködés évek óta, mondhatjuk, csúcspontja a kétoldalú kapcsolatainknak. Nagy örömmel szolgál kijelenteni, hogy ez a kapcsolat változatlanul erős. A katonáink közös bevetéseken

vesznek részt, közösen gyakorlatoznak, vállvetve harcolnak, sőt Magyarország több mint 6000 főnyi amerikai csapatot látott vendégül a Saber Guardian hadgyakorlat során és 1992 óta az Egyesült Államok körülbelül 500 millió dollárt adott át, folyósított Magyarországnak biztonsági támogatás formájában.

Üdvözljük, hogy Magyarország vállalta a kötelezettséget arra, hogy a GDP 2 százaléka növeli honvédelmi kiadásait 2024-ig. Magyarország ambiciózus védelmi modernizációs terveinek megvalósítása során az Egyesült Államok készen áll arra, hogy támogassa a Magyar Honvédséget felszerelésének modernizációjában. A mi védelmi termékeink nemcsak a legjobbak és a világon a legmegbízhatóbbak, hanem ezáltal önök szorosabban fogják tudni integrálni Magyarországot, szilárd és megbízható szövetséges lesz azzal a bizonyossággal, hogy az önök modernizált fegyveres erői teljes mértékben NATO-kompatibilis felszerelésekkel lesznek ellátva.

A DCA, a védelmi együttműködési megállapodás. A védelmi kapcsolatokat sok nemzet megirigyelheti. Jelenleg azon dolgozunk, hogy ezt a szoros kapcsolatot egy új védelmi együttműködési megállapodás elfogadásával formalizáljuk. Ez a megállapodás átvissz bennünket a XXI. századba és felkészít bennünket azokra az új biztonsági kihívásokra, melyekkel szövetségesekként kell szembenéznünk. A megállapodás azt az óhajunkat hangsúlyozza, hogy együtt munkálkodjunk a NATO megerősítésén és növeljük a stabilitást Európában. A NATO-szövetség épp csak annyira tud erős lenni, amennyire az egyes tagországok közötti kapcsolatok erősödnek. Amikor továbbdolgozunk azon, hogy megerősítsük kétoldalú biztonsági együttműködésünket, ezáltal az egész szövetséget is erősítjük. Reményeink szerint hamarosan lezárhatjuk a tárgyalásokat és ezáltal folytatjuk az utunkat, hogy elérjük kulcsfontosságú közös biztonsági célkitűzéseinket, mert ez a megállapodás biztonságosabbá teszi majd Magyarországot.

Az energia kérdése. Ha már a biztonság témájánál vagyunk, engedjék meg, hogy az energiáról is szóljak. Miért? Mert az energiabiztonság maga a biztonság. Semmi értelme nincs amerikai dollárok millióit elkölteni a hadseregére, ha egyetlenegy ország gyakorlatilag egyetlen mozdulattal lekapcsolhatja a fűtést ezeknek az embereknek a tél közepén. Veszélyes dolog túlságosan függeni bármilyen energiaforrástól. Ez kétszeresen is igaz, ha az energia forrása Oroszország, amely a múltban már megmutatta, hogy hajlamos elzárni a csapokat, a befolyását akarja érvényesíteni egy olyan időszakban, amikor a NATO ismét szembetalálja magát Oroszországgal. Szövetségeseinknek meg kell találniuk a módját annak, hogy diverzifikálják energiaforrásaikat. Tudjuk, hogy ez nem fog egyik pillanatról a másikra megtörténni, de a kis lépések is nagy jelentőségűek lehetnek. Magyarországnak rendelkezésére állnak olyan lehetőségek az energiabiztonság növelésére, amelyek egyre inkább kivitelezhetőbbé válnak. Az Egyesült Államok készen áll arra, hogy segítsen ezek megvalósításában.

A horvátországi Krk szigetére tervezett LNG cseppfolyósított földgázterminál egy különösen fontos projekt. Ez a projekt hozzáférést biztosít majd Horvátország és Magyarország számára a világ minden tájáról, köztük az USA-ból érkező LNG-hez. Eljött az idő, hogy ezt a projektet megvalósítsuk, áttoljuk a célvonalon.

Egy másik projekt, amely majd segíthet Magyarországnak diverzifikálni, az úgynevezett BRUA-gázfolyosó, mely a Fekete-tengerről hoz majd gázt Románián keresztül. A nagy volumenű földgáztermelés megindítása az EU és NATO-tag Románia fekete-tengeri partjai mentén alapvetően változtatná meg a helyzetet az orosz energiától való függés mérséklésében. Készen állok arra, hogy bármi módon, ahogy csak lehet, segítsek Magyarországnak áthidalni bármilyen politikai, jogi vagy szabályozói akadályokat, amelyek ennek a projektnek az útjában állnak. Ahogy ezek az ügyek egyre közelebb kerülnek a megvalósuláshoz, biztos vagyok benne, hogy

Magyarországra nyomást fognak gyakorolni majd azok, akik fenn akarják tartani a status quo-t, és akik azt akarják, hogy Magyarország továbbra jobban is Oroszországtól függjön. Láttunk már arra példát, hogy Oroszország nagyon alacsony árat kínálva alapvetően "mézes madzag" ajánlatokat tesz, hogy az európai országokat továbbra is függésben tartsa. Logikus persze, ha az ember körbenéz és a legjobb árat keresi, de közben nem szabad elfelejteni a valós, teljes árat. Ha valaki az orosz gáztól függ, akkor az nem egyszerűen csak egy adott mennyiségű dollárt fizet a gáz egymilliárd köbméteréért. A függetlenségnek és a biztonságának is van ugyanis ára. Arra bátorítom Magyarországot, hogy ne engedje, hogy eltereljék a figyelmét az energiaforrások diverzifikálásáról. Oroszország külpolitikai eszközként használja az energiaszektor és a különböző csővezetékeket, beleértve az Északi Áramlat 2-t, illetve a több vezetékből álló Török Áramlatot is, hogy megnövelje befolyását Európában és aláaknázza Ukrajna biztonságát és stabilitását. Mi határozottan ellenezzük ezeket a terveket és sürgetjük Magyarországot, hogy csatlakozzon hozzánk ezeknek az elutasításában. Egyetlen ország energiaellátása sem biztonságos, ha minden behozatala egyetlen forrásból származik, és mi támogatjuk Magyarország erőfeszítéseit abban, hogy csökkentse az Oroszországtól való függést földgáz, olaj és nukleáris energia tekintetében.

Kereskedelem és befektetések. Az Egyesült Államok és Magyarország közötti kétoldalú kereskedelem több mint 5,6 milliárd dollárt tesz ki. Amerikai cégek Magyarországon több mint 9 milliárd dollár értékben fektettek be és több mint százezer magyart foglalkoztatnak. A magyar cégek szintén folyamatosan keresik az amerikai befektetési lehetőségeket. Ezek, azt mondom, hogy meggyőző, hatásos statisztikai adatok. Egész életemben üzletemberként nem úgy lettem sikeres, hogy azt fogadtam el, ami elég jó. Ezért döntöttem úgy, hogy a kereskedelmi és befektetési kapcsolatok erősítése lesz az egyik prioritásom az itteni szolgálatomban. Attól a naptól kezdve, ahogy megérkeztem ide, szoros kapcsolatban állok az üzleti közösséggel, és nemcsak amerikai cégekkel, hanem magyarokkal is. Azért, hogy többet tudjak meg tőlük arról, hogy mit tett a nagykövetség annak érdekében, hogy előmozdítsa a kétoldalú kereskedelmet és befektetéseket. Tőlük tudtam meg, hogy az itt működő amerikai vállalatok hihetetlenül támogatóknak tartják a kormányt, a munkaerőt pedig képzettnek és szorgalmasnak. Amikor magyar cégek fektetnek be az Egyesült Államokban, hatalmas fogyasztói piachoz férnek hozzá és egy páratlanul innovatív gazdaságban működhetnek, amihez nincs más fogható.

Röviden: nagyszerű lehetőségek vannak az amerikai cégeknek itt Magyarországon és az USA is rengeteg lehetőséget kínál a magyar vállalatok számára. Az elkövetkezendő hónapokban is folyamatosan fogok dolgozni a magyar és az amerikai üzleti közösséggel, illetve mindkét kormányzattal, hogy mindent megtegyünk azért, hogy ezeket a lehetőségeket kihasználjuk mindkét ország gazdaságának erősítése érdekében.

Amint azt már említettem, nagyköveti tevékenységem első és elsődleges célkitűzése az, hogy magasabb szintre emeljem az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország közötti párbeszédet és elérjem, hogy az Egyesült Államok interakciói Magyarországgal egy baráthoz és egy szövetségeshez méltó legyen. Örömmre szolgál kijelenteni, hogy ennek az ígéretünknek is eleget tettünk. Most már eljött az ideje némi reciprocitásnak, viszonyosságnak. Remélem, hogy a következő hónapokban jelentős előrelépést tapasztalunk azokban az ügyekben, amelyeket itt megemlítettem.

A NATO egysége Ukrajna vonatkozásában, energiabiztonság és védelmi együttműködés. Ez a három ügy mindegyike prioritást élvező ügy az Egyesült Államok számára. Mind a három ügy közös stratégiai érdekeinket tükrözi.

Magyar barátaimnak, azoknak, akik ebben a szobában ülnek és az országban, szeretném megköszönni a rendkívül szívélyes fogadtatást, amelyben az elmúlt hat

hónapban részesítettek. Szeretném megköszönni azt a rendkívül termékeny munkát, amelyet közösen elkezdünk. Önöknek köszönhetően feleségem, Sheile és én is igazán otthon érezzük magunkat. Várakozással tekintek az eredményes együttműködés további éveire. Drága jó barátom, Németh Zsolt elnök úr, bizottsági tagok, még egyszer köszönöm a mai meghívást. Örömmel várom kérdéseiket és azt, hogy folytathassuk a nyílt, tiszteletteljes és őszinte párbeszéd hagyományát a két nagyszerű országunk között. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Thank you very much, excellency. And now I give the floor to Levente Magyar State Secretary for Hungary.

Magyar Levente tájékoztatója

MAGYAR LEVENTE államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Nagykövet Úr! Kedves Vendégeink! Röviden szeretnék reflektálni a nagykövet úr által elmondottakra és ismertetni a kormányzat álláspontját az amerikai relációval kapcsolatban.

Ez röviden abban foglalható össze, hogy egy érdemi és minőségbeli változás történt pozitív irányba az utóbbi hónapok során ebben a relációban. Ha egy momentumban szeretném megragadni azt, hogy ez miben áll, akkor talán azt emelném ki, hogy visszatért a tisztelet kölcsönös hangja a párbeszédben. Amikor amerikai barátainkkal beszélgetünk, már nem arról kell beszélni, hogy mi van vagy nincs a magyar alkotmányba vagy a magyar törvényekbe belefoglalva, hanem a lényegi, a két ország stratégiai érdekeit érintő témákat tudjuk érdemi párbeszéd keretében - és még egyszer - a kölcsönös tisztelet jegyében megvitatni.

A felső szintű egyeztetések, ahogyan Cornstein nagykövet úr említette, sűrűbbé, intenzívebbé váltak az elmúlt időszakban. Azt gondolom, hogy miután stratégiai mélységű nézeteltérések nem terhelik ezt a relációt, ezek a párbeszédok, ezek a rendszeres egyeztetések meg fogják hozni a nyitott kérdések megoldását belátható időn belül. Korábban következetesen a magyar-amerikai kapcsolatrendszer három fontos pilléréről beszéltünk: politikai kapcsolatok, gazdasági kapcsolatok és a biztonsági együttműködés. Ahogyan említettem, a politikai dialógusban egy pozitív változás történt. Ez nem jelenti azt, hogy minden nyitott kérdés meg van oldva, de azt egy egészen más hangnemben és egy más légkörben tudjuk megvitatni, mint korábban.

A politikai kapcsolataink minőségének hullámozása az elmúlt években nem érintette - öröndetes módon - a gazdasági kapcsolatok minőségét, azok továbbra is kiválóak. Fokozatosan nőtt az amerikai gazdasági jelenlét Magyarországon. Az elmúlt években Amerika továbbra is Magyarország egyik kiemelt kereskedelmi és befektetői partnere és a jövőben is erre törekszünk.

A biztonsági együttműködésünk szintén soha nem látott minőségen áll. Közös misszióinkat fenntartjuk a világ különböző pontjain és Magyarország az ezen missziókhoz való hozzájárulását évről évre növeli.

Ami a katonai együttműködésünket érintő megállapodásokat illeti, intenzív tárgyalásokat folytatunk. Arról tudok beszámolni, hogy érdemi nézetkülönbség, véleménykülönbség nincs a célokat illetően, jogi megoldást kell találnunk a nyitott kérdésekre, amennyiben Magyarországot nyilván az alkotmányos keretek között és a Magyarország szuverenitására vonatkozó jogszabályok keretein belül tudjuk elkötelezni egy ilyen megállapodásban. Azt gondolom, hogy az elmúlt hetek alapján bizakodóak lehetünk, hogy megoldást fogunk találni a még nyitott kérdésekre. De még egyszer: érdemi véleménykülönbség nincs.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Röviden a konkrét ügyekre reflektálnék, amelyeket nagykövet úr felhozott.

NATO-beli együttműködésünket nem terhelik érdemi nyitott kérdések. Egyet leszámítva: Magyarország Ukrajna-politikáját, amelyet következetesen képviselünk hónapok óta. Miután Ukrajna részéről egy nyílt, különböző eszközökkel zajló, de egészen nyílt támadás érte az ottani kisebbségeket, így a magyar kisebbséget is, és ha van a magyar külpolitikában olyan kérdés, amelyben a végsőkéig kiállunk az elveink mellett, akkor az a határon túli magyar kisebbségeket érintő jogok kérdésköre. Magyarország részéről ebben a politikában elmozdulásra nem lehet számítani. Minden eszközt megragadunk arra, hogy érvényesítsük a nemzetközi közösséggel azokat a kötelezettségeket, amelyeket Ukrajna e tekintetben vállalt. Ugyanakkor elmozdulás van itt is pozitív irányba az Ukrajnával folytatott dialógusban. Az utóbbi hetekben egy enyhülés következett be a kétoldalú kapcsolatrendszerben és itt is arról tudok beszámolni, hogy belátható távolságra került az, hogy az ukrán barátaink meglépjék azokat a lépéseket, amelyeket a nemzetközi közösség elvár részükről. Törvényalkotási lépésekről van itt szó, amelyek nyomán Magyarország felül tudja majd vizsgálni a jelenlegi ukrán-politikáját, legalábbis annak a NATO-ban való megjelenítésének a módját.

Az energiabiztonság kérdésében a magyar és amerikai érdekek a régióban egybeesnek. Ez köztudott. Köztudott az is, hogy Magyarország minden tőle telhetőt megtett diplomáciai és jogi értelemben annak érdekében, hogy diverzifikálja az energiaellátását. Káros az egyoldalú energiafüggőség bárki is legyen ennek a függőségnek a másik oldalán. Magyarország intenzív tárgyalásokat folytat Horvátországgal és Romániával is arra nézve, hogy hogyan tudjuk minél hamarabb és minél hosszabb távra biztosítva az ezen útvonalakon elérhető energiaforrásokat Magyarországra szállítani. Ebben számítunk Amerika segítségére, ahogy kaptunk is érdemi segítséget és közel van mindkét relációban a megoldás megtalálása. Im már ez nem Magyarországon múlik, hanem a magánbefektetőkön és a partnerállamok kormányain.

Az együttműködésünk, amely mindezidáig három pilléren nyugodott, lassan kiegészülőben van egy negyedikkel, ez pedig a fejlesztési együttműködés elsősorban is a világ azon térségeiben, amelyeket az elmúlt években olyan konfliktusok sújtottak, melyek tömeges kivándorlást, elvándorlást váltottak ki elsősorban Európa irányába. Itt a közel-keleti országokról van elsősorban szó, ahol Magyarország és az Egyesült Államok koordinált és egyeztetett módon lép fel olyan értelemben, hogy érdemi segítséget szállít azoknak a térségeknek, humanitárius segítséget, amely térségeket ezek a konfliktusok érintenek. Az USAID-del egy elmélyült együttműködés kialakítása van folyamatban. Néhány héten belül aláírjuk azt a megállapodást, amely hosszú távra megalapozza az immár formalizált együttműködést e tekintetben. Azt gondolom, hogy ezt mindenképpen egy negyedik fontos pilléreként meg kell említeni, amikor a kapcsolataink minőségéről és alapjairól beszélünk.

Tisztelt Bizottság! Magyarország bizakodó az amerikai reláció alakulásával kapcsolatban. A hangnembeli változás érezhető, tapintható és feljogosít bennünket arra a reményre, hogy belátható időn belül az összes nyitott kérdést megnyugtatóan tudjuk rendezni. A stratégiai érdekek egybeesnek, a gazdasági kapcsolatok kiválóak, a hangnem korrekt, tehát nincs olyan alapfeltétele a nyitott kérdések megoldásának, amely hiányozna a képletből. Köszönjük a nagykövet személyes elkötelezettségét az irányba, hogy ez a tendencia folytatódjon. Tisztában vagyunk azzal, hogy milyen személyes érdemei vannak abban, hogy pozitív elmozdulás történt és számítunk arra, hogy ez a közös törekvés fennmarad a következő hónapban, években egyaránt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megköszönöm a sajtó képviselőinek a jelenléte azzal, hogy találkozunk még. *(A sajtó képviselői elhagyják a termet.)*

*(Az ülés befejezésének időpontja 10 óra 42 perc.
A bizottság a továbbiakban zárt ülésen folytatta munkáját, melyről külön jegyzőkönyv készült.)*

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva